

N:o 32.

Ank. till Riksd. kansli den 3 mars 1903, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Konungen i syfte, att kungörelsen angående upphörandet af posträtter m. m. den 9 november 1836 måtte upphöra att gälla.

Andra Kammaren har till behandling af laguskottet hänvisat en inom nämnda kammare af herr *H. A. Segerdahl* väckt motion, n:o 121, hvari anförts följande:

»Under 1600- och 1700-talen gjorde sig i vårt land den uppfattningen gällande, att vissa institutioners, klassers och yrkens intressen icke kunde blifva vederbörligen tillgodosedda med mindre än att rättegångsmål, som rörde dem, deras medlemmar eller utöfvare, handlades vid särskilda domstolar. I följd häraf uppstod en mängd af så kallade fora privilegiata, som i vissa slags mål ägde samma behörighet som de allmänna domstolarne. Så småningom märkte man dock, att denna anordning äfven hade sina nackdelar, och till sist blefvo olägenheterna af denna mångfald af sidoordnade domstolar så skarpt framträdande, att Rikets ständer vid riksdagarne 1828—30 och 1834—35 afläto skrivelser till Kungl. Maj:t med anhållan, att, för vinnande af enhet i lagskipningens former, en del af dessa särskilda domstolar måtte afskaffas.

Bland de domstolar, om hvilkas upphörande ständerna sålunda gjorde framställning, voro posträtterna samt blandade post- och råd-

stufvurätterna, hvilka domstolars uppgift var att till afgörande upptaga mål, som rörde missbruk af fribrefsrätt, äfvensom tjänstefel af vissa personer, som hade befattning med posten. Med bifall till hvad ständerna i denna del begärt förordnade Kungl. Maj:t genom kungörelse den 9 november 1836, att posträtterna samt blandade post- och rådstufvurätterna skulle upphöra och deras göromål öfverflyttas på allmänna domstolarne; dock skulle, på sätt öfverpostdirektören föreslagit, därefter iakttagas följande stadganden:

1:o) att postförvaltare skulle uti alla mål angående åtal för tjänstefel lyda under rådstufvurätten i den stad, där postkontoret funnes, men under rådstufvurätten i länets residensstad, om kontoret vore på landet beläget;

2:o) att till den domstol, hvarunder postförvaltare sålunda lydde, skulle ock höra frågor om förefallande missbruk af fribrefsrättighet vid det af honom förvaltade postkontoret;

3:o) att mål rörande förbrytelse och försummelse i tjänsten af postiljon och postförare skulle rannsakas och dömas vid rådstufvurätten i residensstaden för det län, där förbrytelsen eller försummelsen timat;

4:o) att likväl postmål, som fordrade handläggning vid domstol i Stockholm, skulle behandlas af stadens kämnarsrätt;

5:o) att frågor om fel och försummelse i tjänsteutföring af öfverpostdirektören och de till hans ämbetsverk, kansli- samt kammar- och revisionskontor, hörande tjänstemän skulle af Svea hofrätt omedelbarligen upptagas och prövas; samt

6:o) att härigenom icke gjordes någon ändring uti hvad som blifvit stadgadt dels genom kungl. förordningen den 5 mars 1755 därom, att mål angående våld å den, som förde posten, och stöld af postväska eller utur den, skulle tillhöra ordinarie domstolen i den ort, där gärningen blifvit begången, dels ock uti den af Kungl. Maj:t den 15 oktober 1831 utfärdade instruktion för kammarrätten, rörande denna rätt tillhörande pröfning af balansmål och felaktigheter vid kontrollen af uppörd af postmedel.

Af dessa stadganden torde mom. 2:o) icke vidare vara gällande efter utfärdandet af kungl. förordningen den 5 december 1873, hvarigenom fribrefsrätten upphörde och ersattes med rätten att i tjänsteärenden begagna tjänstefrimärken. Skulle missbruk af denna sista rätt förekomma, så att enskilda meddelanden sändas såsom tjänstebref med tjänstefrimärke, så rörer detta icke postverket, hvilket i allt fall af statsverket har sin ersättning för brevets befordran, utan det blir då endast fråga om ett tjänstefel af afsändaren, hvilket skall åtalas

i samma ordning som andra sådana. Mom. 4:o) äger icke heller numera giltighet, och i stället för mom. 5:o) gälla §§ 44 och 68 i instruktionen den 4 juni 1886 för generalpoststyrelsen. Då kammarrättens befattning med balansmål med mera är bestämd genom instruktionen för detta ämbetsverk af den 14 november 1879, är senare delen af mom. 6:o) jämväl numera utan betydelse. Hvad som återstår i gällande kraft af 1836 års kungörelse af beskaffenhet att utgöra undantag från den allmänna regeln, att brottmål skola upptagas vid domstolen i den ort, där gärningen är gjord, torde sålunda blott vara stadgandet i mom. 1:o) att postförvaltare skall, om kontoret är beläget på landet, i alla mål angående åtal för tjänstefel lyda under rådstufvurätten i länets residensstad, samt stadgandet i mom. 3:o) att mål rörande förbrytelse och försummelse i tjänsten af postiljon och postförare skola ränsakas och afdömas vid rådstufvurätten i residensstaden för det län, där förbrytelsen eller försummelsen timat. Hänvisning i förra delen af mom. 6:o) till kungl. förordningen den 5 mars 1755 synes numera icke innebära annat, än att postförare, om han själf gör *våld* å posten, skall dömas af domstolen i orten, där gärningen är gjord.

Skälen, som föranledt de i 1836 års kungörelse gjorda, ännu kvarstående undantagen från den allmänna rättegångsordningen, har det ej lyckats mig att få reda på, men antagligt är, att de utgått från postverkets dåvarande organisation. I hvarje län fanns nämligen en postinspektör, hvilken befattning innehades af postmästaren i länets residensstad. Postinspektören tillkom en viss tillsyn öfver postväsendet inom länet, och för att han lättare skulle kunna följa allt, som rörde hans befattning, drogos mål om tjänstefel af postpersonalen till residensstadens domstol. Hvad postiljoner och postförare angår, kan möjligen härtill äfven hafva medverkat det skäl, att man ville hafva domstolen bestämd i fall, då flera brottsliga handlingar begåtts under resa, och slippa så uoga efterforska, inom hvilken rätts domvärjo en hvar af dem skett, hvilket understundom kunde vara svårt att afgöra.

Redan året efter berörda kungörelsens utfärdande yppade sig tvifvel om, huru vidsträckt den skulle tillämpas. Man stannade i ovisshet vid tolkningen af ordet postförare, hvaraf Kungl. Maj:t föranleddes att den 25 augusti 1837 utfärda en förklaring om hvad med postförare skulle förstås. Den utveckling och omorganisation, postverket efter den tiden genomgått, hvarigenom gamla befattningar upphört och nya inrättats, har medfört ny osäkerhet rörande tillämpligheten af 1836 års kungörelse,

hvilket vid flera tillfällen visat sig i praxis. Sålunda hafva vid olika tillfällen måst lösas frågor, om poststationsföreståndare, extra postbiträden, landtbrefbärare med flera äro att hänföra under kungörelsens stadganden, och dessa frågor hafva icke alltid lösts på samma sätt. Helt nyligen förekom, att en person, som enligt kontrakt med postverket kört posten mellan tvenne postanstalter under bevakning af en postvaktbetjänt, häktades såsom misstänkt att hafva under resor sönderskurit postsäckar och därur tillägnat sig värdeförsändelser. Länsstyrelsen överlämnade honom till rådstufvurätten i residensstaden för rannsaking, men rådstufvurätten afvisade målet, såsom ej anhängigjordt vid rätt forum. En ledamot var dock skiljaktig och ansåg målet böra af rådstufvurätten upptagas. Hofrätten, dit frågan om forum fullföljdes, gillade rådstufvurättens beslut.

Det ovissa uti, hvilka personer 1836 års kungörelse numera omfattar, borde leda till, att, liksom det skedde 1837, en förklaring i detta afseende utfärdades, ifall nämligen dessa särskilda bestämmelser om forum skulle anses böra fortfarande gälla. Men detta undantag från den vanliga rättegångsordningen synes ej vara behöfligt, och egendomligt förefaller, att det någonsin kunde komma till stånd på en tid, då sträfvandet eljest gick ut på att åstadkomma enhet i rättsskipningen. Ty bestämda och betydliga olägenheter äro därmed förenade, först och främst därigenom att den utredning af ett mål, som kan behöfva fortgå under rannsakingen vid residensstadens rådstufvurätt, försvåras genom åklagarens brist på kännedom om personer och lokala förhållanden å den kanske långt därifrån liggande ort, där brottet blifvit begånget, samt däraf föranledd nödvändighet för åklagaren att söka genom mellanhänder förskaffa sig de upplysningar han behöfver, hvilket dessutom alltid medför tidsutdräkt. Vidare kan statsverket blifva betungadt med afsevärdt större ersättningskostnader, om personer, som skola i målet höras, måste resa till residensstaden i stället för till domstolen i orten. I det ofvan omnämnda målet rörande den häktade postköraren läser det hafva varit fråga om, att ett tjugotal personer skulle behöft resa från sin hemort till den mer än 17 mil därifrån belägna residensstaden för att höras såsom vittnen, om målet kommit att där slutligt behandlas.

De nu omnämnda olägenheterna äro sådana, att de kunnat tagas i betraktande vid tillkomsten af 1836 års kungörelse, men dessutom förekomma numera andra olägenheter, som vid den tiden icke kunde förutses. Om till exempel vid en järnvägsstation å landet stationsinspektoren tillika är poststationsföreståndare och han tillgriper medel både från järnvägen och posten, skall han, om än tillgreppen skett samtidigt och under samma omständigheter, rannsakas och dömas för

tillgreppet från järnvägen vid domstolen i orten, men för tillgreppet från posten vid rådstufvurätten i länets residensstad. Rannsakningstiden måste härigenom icke obetydligt förlängas, och om den tilltalade hålles häktad, uppstå för statsverket ökade kostnader.

Gent emot de framhållna olägenheter, som 1836 års kungörelse förer med sig, torde icke kunna sättas annan fördel än den, som ofvan berörts, att förbrytelser, begångna under resa genom flera jurisdiktioner inom ett län, alla få upptagas vid en viss domstol, hvarigenom svårighet, som eljest skulle kunna uppkomma, att utleta rätt domstol undvikas och målets behandling förenklas. De fall, då denna fördel skulle vinnas, blefve dock jämförelsevis få, och fördelen synes i öfrigt, särskildt efter den ändring, som genom lagen den 14 juni 1901 gjordes i 10 kap. rättegångsbalken, icke så afsevärd, att den bör hindra upphäfvandet af ännu gällande stadganden i 1836 års kungörelse, om eljest goda skäl därför förefinnas, hvilket jag vågar tro mig hafva i det föregående visat.

På grund af hvad sålunda anförts, får jag hemställa, att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes förordna, att kungl. kungörelsen den 9 november 1836 angående posträtternas upphörande skall i hvad den ännu kan äga laga kraft upphöra att gälla».

Den allmänna regeln om laga domstol i brottmål innehålles i 10 kap. 21 § rättegångsbalken, hvilket lagrum stadgar: »Brott och missgärningsmål, svårare och mindre, rannsakes och dömes, där gärningen gjord är, ehvad rätt han eljest hörer till, som brutit». Från berörda regel finnas dock åtskilliga undantag. Sålunda har enligt särskilda författningar rådstufvurätt att, oafsedt om den är forum delicti — den domstol, inom hvars domvärjo brottet blifvit begånget — upptaga vissa brottmål, såsom rörande förbrytelser mot tryckfrihetsförordningen och tullstadgan samt brottmål, hvilka böra bedömas efter sjölagen. Hit höra jämväl enligt kungörelsen angående upphörandet af posträtter m. m. den 9 november 1836 mål angående åtal mot postförvaltare för tjänstefel, hvilka mål lyda under rådstufvurätten i den stad, där postkontoret finnes, men under rådstufvurätten i länets residensstad, om kontoret är beläget å landet, samt mål rörande förbrytelse och försummelse i tjänsten af postiljon och postförare, hvilka skola rannsakas och dömas

vid rådstufvurätten i residensstaden för det län, där förbrytelsen eller försummelsen timat. I förevarande motion ifrågasättes nu upphäfvande af sistnämnda stadganden, hvilka innehållas i 1 och 3 mom. af 1836 års kungörelse och, såsom motionären anført, torde utgöra de delar af densamma, som ännu hafva gällande kraft.

Rörande anledningarna till de särskilda bestämmelser om forum, som intogos i 1836 års kungörelse, får utskottet hänvisa till öfverpostdirektörsämbetets skrifvelse till Kungl. Maj:t den 28 mars 1833, hvilken, jämte några andra saken belysande handlingar, finnes återgifven såsom bilaga till detta utlåtande.

Utskottet är ense med motionären därom, att likställande med afseende å forum af ifrågavarande mål med brottmål i allmänhet såsom regel är lämpligt och önskvärdt. Någon särskild beskaffenhet hos förevarande slag af brottmål lärer icke betinga deras handläggning af rådstufvurätt allenast, såsom fallet är med åtskilliga af ofvan angifna mål, hvarom liknande stadganden finnas. Ej heller torde väl af postverkets nuvarande organisation eller något dess särskilda intresse kunna härledas någon fordran på en särställning för ifrågavarande mål med afseende å forum. Tillräcklig anledning torde vid sådant förhållande icke förefinnas att bibehålla de i motionen omförmälda undantagen från regeln, att brottmål skola upptagas af den rätt, inom hvars domvärjo förbrytelsen begåtts, såsom den domstol, vid hvilken i allmänhet utredning och bevisning om en förbrytelse lättast kunna åstadkommas.

Enligt utskottets uppfattning får emellertid icke förbises, att det med afseende å ifrågavarande mål stundom kan inträffa, ej blott att det är tvifvelaktigt, hvar brottet blifvit begånget, och sålunda hvilken af flera domstolar är den verkligen behöriga, utan äfven att en förbrytelse kan vara af den fortlöpande beskaffenhet, att den delvis begåtts inom en och delvis inom en annan domstols domvärjo. Motionären framhåller äfven såsom en fördel, att, om förbrytelser af förevarande slag begås under resa genom flera jurisdiktioner inom ett län, desamma på grund af 1836 års kungörelse alla få upptagas vid *en* domstol. Visserligen torde beträffande de flesta slag af brott kunna inträffa dylika fall, då man ej bestämdt kan påvisa en viss domstol såsom ensam eller otvetydigt behörig efter regeln om forum delicti. Men svårigheten att utröna berörda forum är otvifvelaktigt af särskild betydelse med afseende å brott af posttjänstemän eller betjante, hvilka åtfölja ångbåtar eller bantåg, som på jämförelsevis kort tid genomfara flera jurisdiktionsområden. Vid sådant förhållande kan det enligt utskottets mening förtjäna att tagas i öfvervägande, huruvida det dock icke, äfven om såsom regel stadgas, att grundsatsen om forum delicti

tillämpas, må vara lämpligt, att för tjänsteförseelser, som under resa begåtts, finnes särskild bestämmelse om forum, hvilken bestämmelse i så fall, med hänsyn till nutidens snabba kommunikationer, torde böra afse äfven det förhållandet, att resa, under hvilken förseelserna vore begångna, sträckte sig genom mera än ett län. Därest dylik bestämmelse anses behöflig, skulle med upphäfvandet af de ännu gällande stadgandena i 1836 års författning böra förenas en lagstiftningsåtgärd i syfte, att forum i ofvan antydda fall må uttryckligen bestämmas.

Motionären anför visserligen, att efter de genom lagen den 14 juni 1901 gjorda ändringarna i rättegångsbalken en bestämmelse om visst forum för nu afsedda fall icke är i samma mån behöflig som förut. I 10 kap. 30 § nämnda balk stadgas nämligen numera, att om mål, i hvilket är fråga om ansvar eller annan påföljd för brott, blifvit pröfvadt af underrätt, fråga om dess behörighet i allmänhet ej må upptagas i högre rätt, där ej frågan af part i laga ordning dragits under den högre rätstens pröfning. Domstols plikt att i brottmål ex officio pröfva, om den är rätt forum, kvarstår emellertid, och om ovisshet råder härutinnan, kunna svårigheter fortfarande uppstå.

På grund häraf får utskottet, då en lagstiftningsåtgärd beträffande forum af ena eller andra innebörden synes utskottet vara af den beskaffenhet, att för densammas åstadkommande erfordras beslut af Konung och Riksdag gemensamt, hemställa,

att Riksdagen ville, i anledning af förevarande motion, i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag ej mindre till lagbestämmelse, hvarigenom kungörelsen angående upphörandet af posträtter m. m. den 9 november 1836 må, till den del den ännu äger gällande kraft, förklaras upphäfd, än äfven till sådana särskilda stadganden, som må anses erforderliga för bestämmande af forum i de mål rörande förbrytelser i tjänsten af hos postverket anställda personer, med afseende å hvilka den allmänna regeln om domstols behörighet i brottmål medför särskilda svårigheter i tillämpningen.

Stockholm den 3 mars 1903.

På lagutskottets vägnar:

CARL B. HASSELROT.

*Bil.**Afskrift.*

Till Kongl. Maj:t underdånigst
angående

Rikets Ständers underdåniga Förslag att bland andra särskilda Domstolar PostRätterne måtte afskaffas.

Sedan Rikets sist församlade Ständer uti Skrifvelse af den 11 martii 1830 hos E. K. M:t i underdånighet föreslagit, att bland andra särskilda Domstolar, äfven så wäl enkla, som blandade PostRätter må afskaffas och deras Domsrätt öfverflyttas till wederbörande allmän under Domstol har E. K. M:t genom Remiss af den 3 Juni 1831 häröfver i Nåder behagat infordra Ö. P. D. Embetets underdåniga utlåtande.

Då, enligt förut erhållen Nädig befallning det åligger Ö. P. D. Embetet, att till E. K. M:t inkomma med underdåniga Förslag ej mindre till nya Instructioner för PostStyrelsen och de densamma underlydande Tjenstemän, än till ett Reglemente för Postförare och i sammanhang härmed ett förslag till ny PostOrdning, innehållande allmänna stadganden till efterrättelse, så wäl för Postverkets Embets och Tjenstemän som allmänheten, torde böra utarbetas och E. K. M:ts Nädiga pröfning underställas, häldst de spridda författningar, som under en lång följd af år i afseende på Post Inrättningens begagnande och beskyddande, utkommit, dels äro ofullständiga, dels ock i åtskilliga delar icke swarande emot den närwarande tidens kraf, och förändrade förhållanden, hade Ö. P. D. Embetet ansett det anbefallda utlåtandet i förstnämnde ämne böra fördröjas, intill dess ofvanberörda Förslag hunnit blifva uppgjorde, hvarigenom alla Postwäsendet rörande frågor, som sins emellan äga något samband, hade kunnat med nödig öfversikt af det hela på en gång och systematiskt blifva behandlade; men, enär E. K. M:t, wid den snart instundande Riksdagen torde wilja gifva Rikets Ständer tillkänna Sitt Nädiga beslut i anledning af de sist församlade Ständernes hemställan om åtskilliga särskilda Domstolars indragning, har Ö. P. D. Embetet trott sig nu icke längre kunna uppskjuta med dess yttrande öfver den wäckta frågan om PostRätternes uphörande.

De enkla PostRätterne, utaf hvilka hvar och en utgöres af wederbörande PostInspector eller PostFörwaltare samt 2:ne Ledamöter af Magistraten i den stad der Rätten blifvit nedsatt, jemte Stads Notarien, uptaga och behandla nu mera frågor om Postilloners och Postförares försummelse vid Posternes forslande och wård samt felaktigheter i afseende på Postpassens emottagande, bewarande och aflemnande, Postförares uraktlåtenhet att afhemta, befordra och å behörigt ställe afleverera dem tillstälde Löswäskor och lösbref, öfrige tjenstefel af Postilloners samt missbruk af Fribrefs rättighet.

Blandade Post och Rådstufvu Rätter, med Borgmästaren i Staden såsom Ordförande och 3:ne Rådmän samt en Tjensteman wid Postverket såsom ledamöter, uptaga och pröfva klagomål af Correspondenter öfver PostFörwaltares förfarande i tjensteutöfningen, twister dem emellan rörande utlemnandet af Rekommenderade bref, angifvelser om Posters nedläggande af Postförares, som dem bordt fortskaffa, samt emot PostFörwaltare i öfrigt anställda åtal för tjenstefel.

En blandad Post och RådstufvuRätt biträdades wanligen af en Actor. som uppå anmodan af Ö. P. D. Embetet förordnas af E. K. M:ts Befallningshafvande särskildt för hvarje tillfälle.

I Stockholm har från äldre tider en ständig PostRätt varit förordnad, motsvarande så wäl enkel som blandad Post och RådstufvuRätt.

Den bestod fordom af ÖfverPostDirecteuren, Postkamereraren, Postmästaren i Stockholm och Bokhållaren wid Postverket eller Controlleuren vid Stockholms PostContor och upptog då äfven frågor om tjenstefel begångna af PostFörwaltare i Riket.

Sedermera utgjordes denna ständiga PostRätt af Postmästaren i Stockholm, PostInspectoren i Stockholms Län, PostRevisorn och de bägge Controlleurerne wid General Post Contoret, men till följd af E. K. M:ts Nädiga bref den 22 November 1817 skall numera Stockholms Stads Kämnärs Rätt, under namn af PostRätt, upptaga och pröfva här förefallande till sådan Rätt hörande mål, wid hvilka tillfällen Rätten skall wara förstärkt med en Ledamot, som af Postverkets härvarande tjenstemän är utsedd.

Från PostRätternas Domsrätt äro specielt undantagne mål rörande Poströfveri, ehvad detsamma blifvit begånget af den som Posten fört eller af annan person, såsom ock då någon med hugg och slag eller eljest wåldsammeligen öfverfallit Postillon eller Postförares. — Dessa brottmål böra, enligt E. K. M:ts Nädiga Förordning af den 5 Martii 1755 ransakas och af dömas af Ordinarie Domaren i den ort der gjerningen gjord är. Har den skett å landet och infaller Lagtima Ting ej kort derefter bör Urtima Ting derom anställas.

Widare och till följd af E. K. M:ts för Dess och Rikets KammarRätt under den 15 Oktober 1831 utfärdade Nådiga Instruction skola numera alla mål rörande af PostFörwaltare iråkade balancer eller angifvelser om tillgrepp och förskingring af under händer hafda Postmedel, hvilka mål på sätt 11 § i samma Nådiga Instruction stadgar blifva hos KammarRätten anhängigegjorda, äfvensom felaktigheter begåna af de personer, som inseende och controll öfver Post upbörderna åligga, enär dessa tjenstefel med upbörderna eller Controllen gemenskap äga, af KammarRätten uptagas och pröfvas.

Genom öfverflyttning till wederbörande allmän Under Domstol af mål som nu tillhöra PostRätternes handläggning skulle väl misstag om behörigt forum för dylika måls uptagande och deraf följande olägenheter äfvensom åtskilliga kostnader för Parterne kunna undvikas, men det torde dock böra närmare undersökas, huruvida, genom förslagets antagande i dess helhet, målen kunna å alla orter så skyndsamt som wederbör blifva i första instantien afgjorde, hvilket hittills kunnat ske, enär PostRätterne äro ett slags urtima Rätter och således när som häldst kunna träda i verksamhet.

Med HäradsRätternes nuvarande arbetsordning anser Ö. P. D. Embetet en sådan skyndsamhet i allmänhet ej wara förenlig, häldst Urtima Ting, utan för wigtigare mål, icke lämpligen kunna anställas.

Om ordentlighet i Posternes gång skall kunna widmakthållas torde det vara nödvändigt, att försummelse af Postilloner och Postförare i afseende på Posternes befordrande inom behörig tid snart blifva befrade, men undersökningar derom vid TingsRätten samt ofta wid flera sådane i ett och samma mål skulle fördröja målens afgörande och derigenom verka menligt å Posternes gång.

En annan omständighet bör härwid äfven tagas i betraktande. Det åligger wäl hvarje Postmästare att hos PostInspectoren i Länet anmäla försummelse wid Posternes fortskaffande, men egentliga tillsynen öfver Posternes gång inom Länet tillkommer den sednare. Han är ock med afseende derå jemväl bättre lönt, än den förre, och bör, enligt Ö. P. D. Embetets tanka, om än PostRätterne afskaffas, fortfara att såsom hittills wara åklagare i mål rörande oordentligheter wid Postföringen, men utan hinder i sina öfrige göromål kan han ej utom sin Station bestrida denna åklagare befattning.

Då E. K. M:ts Befallningshafvande i Länet falla till ansvar dem som icke behörigen utgöra åliggande Kungs, Krono, Gästgifveri, Håll och Reservskjuts, torde ock lämpligast försummelse i afseende på Posternes fortskaffning kunna af bemälda Embetsmän ransakas och

pröfvas efter anställdt åtal derå af wederbörande PostInspector, som wid LäneResidenset har sin Station och tillstyrker Ö. P. D. Embetet altså i underdånighet, att mål angående Postföräres uraktlåtenhet att i behörig tid tillhandahålla Postskjutsen, deras eller Postillonernas försummelse att Posten inom föreskrifven tid framföra samt fel begångna af dem i afseende på PostPassens emottagande af hvarandra, bewarande och aflemnande måtte af E. K. M:ts Befallningshafvande få uptagas och pröfvas, dock att i händelse, såsom ofta nu inträffar, den felaktige eller försumlige friwilligt och utan inställelse hos den pröfvande autoriteten will erlægga de böter och ersättnings medel, som författningarne i dylika fall bestämma, det må wara PostInspectoren tillåtet, att sedan den anmärkte och erkände försummelsen blifvit hos Ö. P. D. Embetet anmäld, med dess bifall böterne och ersättningsmedlen emottaga, emot wanlig redowisningsskyldighet.

Skulle åter E. K. M:t icke finna skäl att härtill i Nåder samtycka, hemställer Ö. P. D. Embetet att slika mål måtte få ransakas och pröfvas af RådstufvuRätterne i de Städer der LäneResidensen äro.

Till sistnämnde Rätter anser Ö. P. D. Embetet vidare böra öfverflyttas frågor om åtal emot Postförare rörande Löswäskors och Lösbrefs emottagande, befordrande och aflemnande, Postens wård under resorne och dess framförande af den som wederbör, samt Postilloners tilltalande för andra tjenstefel än dem som nyss äro omnämnde.

En ordning för beifrandet af fel i tjensten, begångne af Postilloner, har nu wäl i underdånighet blifvit föreslagen, men då desse personer, såsom Betjente wid Postverket, äro försedde med Constitutorialer å tjensten och af Ö. P. D. Embetet således kunna derifrån skiljas, antingen för alltid eller för någon tid, torde Ö. P. D. Embetet, enär för bewisningen af de emot dem angifne tjenstefel någon undersökning genom annan autoritet eller af Domstol icke pröfvas nödig, få denna rätt framgent begagna, samt äfven i slika fall låta utan omgång hos Postillonerna uttaga de böter, hwartill de enligt författningarne hafva gjort sig förfallne.

Ett lika förfarande torde lämpligen böra äga rum i afseende på de tjenstefel, som af Waktmästare wid PostStyrelsen och Stockholms PostContor samt Brefdragare wid sistnämnde Contor blifva begångna.

PostFörwaltare wid de PostContor, som i Städer äro belägne, anser Ö. P. D. Embetet böra för tjenstefel, som icke angå balance eller förskingring af Upbörden, tilltalas wid Rådstufvu Rätterne i samma städer eller den allmänna Domstol, hvilken derstädes i RådstufvuRätts ställe är inrättad.

Hvad åter angår de PostFörwaltare, som hafva sin Station å landet, så aldenstund frågor om emot dem angifne tjenstefel mången gång äro af den beskaffenhet att de fordra skyndsam handläggning, emedan det först genom ransakningen kan blifva uplyst huruwida Kronans eller enskildes rätt fordra, att Ö. P. D. Embetet genast tills vidare skiljer den tilltalade från utöfningen af sin tjenst, är Ö. P. D. Embetet af den tanka, att HäradsRätt under närwarande förhållanden icke är ett lämpligt forum för dessa frågor uptagande.

Till RådstufvuRätten i närmaste Stad kunde wäl dessa mål förwisas, men härwid förekommer dock den omständigheten, att af de å landet warande Post Contor ett och annat är och framdeles kan blifva beläget lika lång wäg från 2:ne Städer, samt att det således blifver nödigt, att specielt i dylika fall bestämma wid hvilken Stads RådstufvuRätt målen böra uptagas. Dessutom kan afståndet wara kortast från en Stad i annat Län, än det, hvarinnom PostContoret är beläget; derigenom omgång i afseende på parTERS och wittnens instämmande skulle förorsakas.

I anseende härtill öfverlemnar Ö. P. D. Embetet nu till E. K. M:ts Nådiga bepröfvande, om icke RådstufvuRätterne i LäneResidense Städerne må bestämmas såsom behörige Domstolar i första instantien för ifrågawarande mål.

Wid samma Rätt der PostFörvaltaren i allmänhet skulle tilltalas för tjenstefel borde frågor om de wid det PostContor han förwaltar, af Correspondenter begångne missbruk af Fribrefsrättighet jemväl uptagas och pröfvas.

Ehuru KämnersRätterne i de städer der sådane finnas ransaka och pröfva Brottmål, har Ö. P. D. Embetet nu här ofvan likväl i underdånighet föreslagit att RådstufvuRätterne i allmänhet skulle blifva behörige Domstolar för uptagande af de Brottmål som af PostRätterne hittills blifvit behandlade, och skälet härtill har varit, att Ö. P. D. Embetet ansett RådstufvuRätterne med afseende på deras organisation dertill lämpligare än Kämners Rätterne, hvilket skäl jemväl synes hafva legat till grund för E. K. M:ts Nådiga beslut af den 30 April 1831 hvarigenom de mål som förut tillhört SjöTullsRätterne blifvit till RådstufvuRätterne öfverlemnade.

Huruvida för öfrigt i Stockholm, der PostRättsmål icke sällan förekomma, en särskild afdelning af RådstufvuRätten härstädes må med samma mål få befattning och något arfvode Ledamöterne samt de dervid biträdande personer må bestås, torde äfven vid detta tillfälle komma i Nådigt öfverwägande.

I PostRätten åtnjutas för närvarande följande årliga arfvoden	
nemligen Ordföranden	200.
2:ne Ledamöter hvardera 150 B:o	300.
1 Notarie	150.
1 Actor	150.
	S:a B:o 800.

Slutligen och med anledning af hvad E. K. M:t under den 30 April 1831 i Nåder förordnat, rörande Forum för uptagande af anklagelser för tjenstefel, begångna af GeneralTullstyrelsens tjenstemän i Cansliet, samt Kammar och RevisionsContoren, får Ö. P. D. Embetet i underdånighet föreslå att tjenstemännen i dess Cansli samt Kammar och RevisionsContor måtte, i frågor om tjenstefel, som af KammarRätten icke böra pröfvas, höra under E. K. M:ts och Rikets Svea Hofrätts jurisdiction, och då en Ombudsman wid Postverket i allt fall behöfves, derom Ö. P. D. Embetet ämnar att hos E. K. M:t särskildt göra underdånig hemställan, torde denne tjensteman lämpligen kunna updragas att i dylika mål vara Actor; lärande E. K. M:t i sammanhang med pröfningen af denna fråga i Nåder täckas bestämman det forum wid hvilket åtal emot Öfver Post Directeuren i afseende på utöfningen af det honom i Nåder anförtrodda Embete anställas bör.

Den Nådiga Remissen återställes härhos i underdånighet och Ö. P. D. Embeter framhärda etc.

LAGERHEIM.

Grundelstierna.

Stockholm den 28 Martii 1833.

Vidimeras ex officio

Th. Westman.

Ombudsman hos K. Generalpoststyrelsen.

Afskrift.

Circulaire till PostFörvaltarne i Riket.

Uti N:o 34 af Svensk författnings-Samling är införd följande

Kongl. Maj:ts Nådiga Kungörelse

angående upphörandet af Post Rätter — — — Gifven Stockholms Slott den 9 November 1836.

— — — — —
 Hvad Kongl. Maj:t sålunda i Nåder stadgadt, har Kongl. Öfver Post Directeurs Embetet velat Herr PostFörvaltaren till kännedom och efterrättelse meddela, hvarjemte Kongl. Öfver Post Directeurs Embetet, i sammanhang härmed, funnit godt förordna:

1:o. Att utförandet af åtal i de mål, som omförmälas uti 3:dje punkten af ofvanstående Nådiga Kungörelse, skall fortfarande åligga PostInspectoren i hvarje District, ehvad förbrytelsen eller försummelsen af honom sjelf upptäckes, eller af annan PostFörvaltare hos honom anmäles, eller åtalet af Kongl. Öfver Post Directeurs Embetet anbefalles.

2:o. Att om Postillon eller Postförare, som gjort sig förfallen till böter för försummelse vid Postens förande, eller enligt Kongl. Öfver Post Directeurs Embetets Kungörelse af den 8 November 1830, rörande ansvar för felaktighet vid Postpassets vård, dess affordrande eller aflemnande, frivilligt, utan Rättegång, vill erlægga de stadgade böterna, Post Inspectoren i Districtet skall vara pliktig att förhållandet hos Kongl. Öfver Post Directeurs Embetet anmäla och dess tillstånd till böternes emottagande afvakta;

3:o. Att utförandet af åtal å missbruk af Fribrefsrättighet, begånget vid PostContor i Stad, skall tillhöra PostFörvaltaren å stället, ehvad han sjelf är angifvare i målet eller icke, samt då sådant missbruk förefallit vid PostContor å landet, Postförvaltaren i Läne-Residence Staden. I Stockholm skall denna befattning dock åligga den för månaden vakthafvande Controlleuren; och

4:o. Att berättelse om hvad i slika mål blifvit tillgjordt med uppgift å de böter, som i målen blifvit ådömde och hvad deraf till

PostCassan influtit, skall af vederbörande PostInspector, PostFörvaltare eller Controlleur, innan hvarje års utgång, för det då tilländagående året, till Kongl. Öfver Post Directeurs Embetet insändas, vid vite af 6 R:dr 32 sk. Banco för försummelse härutinnan. Stockholm den 30 December 1836.

Efter Nådigaste Förordnande

B. W. FOCK.

A. W. Grundelstierna.

På grund af Kongl. Maj:ts under den 21 sistlidne October till Kungl. Öfver Post Directeurs Embetet aflätne Nådiga skrifvelse har Kongl. Öfver Post Directeurs Embetet, med ändring af hvad Dess Circulaire-Bref af den 24 December 1763 och 6 November 1801, uti ifrågavarande afseende innehålla, welat stadga och förordna:

Att den Postillon eller Postförare, som förstör eller borttappar sitt medhafda Postpass, skall böta Tre Riksdaler Sexton skillingar Banco, och den åter, som förgäter Postpasset antingen från sig, wid slutad resa, till behörig person aflemna, eller honom, som Posten framfört, affordra, En Riksdaler Trettio två skillingar samma mynt; kommande detta stadgande likväl icke att tjena till efterrättelse förr än från och med nästkommande års början och det i ofwannämnde Circulaire-Bref bestämda ansvar att tillämpas å de förbrytelser, som innan nämnda tid af Postillon eller Postförare blifwit eller blifwa uti omförmäldte afseenden begångna. Stockholm den 8 november 1830.

M. STACKELBERG.

L. S.

A. W. Grundelstierna.

Vidimeras ex officio

Th. Westman.

Ombudsman hos K. Generalpoststyrelsen.
